

Budapestre vonatkozó hírságcikkek

Szerző :

Cím : *Budapesti képeskönyv - Egy ház a Körúton*

Forrás : *Szabad Szó*

Budapest *1950 XII-10*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. fűz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy : *308*

He' *189-195*

Idő : *"189" / "195"*

Személy :

Helyszám :

Budapest nyomda NV., Közp. városháza — 1896/56

Egy ház a Körúton

A ház a Dob-utca és a Körút sarkán azok közül való, amelyek a millenéumi időben épültek. Olyan, mint maga a korszak volt: hivalkodó homlokzat vakolatból és gipszből, belül meg avas homály és ridegség. Vaksi házmesterlakás, vice a pincében, cselédeknek hátsó lépcső, összecsuható úgy a konyhában és ha nem bírta tovább a könyörtelen sorsot, gyufaoldatot ihatott. A lakókat mind «nagyságosnak» szólították, akik megvetették a fizikai munkát és üzlettel foglalkoztak. Mindent elkövettek, hogy gazdag és gondtalan polgároknak higgyék őket, öt-haszobás lakásokat tartottak és ennek érdekében hazudtak, uzsorásoknál adósodtak el, néha hamisan buktak és mindezt «úri élet»-nek nevezték...

A mult festéke lekopott a szobrokról, oszlopokról, őszintén mutatja, hogy csak gipsz és malter, amit annakidején kőnek és márványnak hittek de valahogyan így őszintébb, emberibb. A mostani lakók élete is az. A nagylakásokat megosztották vagy társ-

bérletekké alakították, dolgozó emberek élnek most itt a maguk kezeséből és nem a mások munkájából.

A ház nevezetessége, hogy itt lakott és itt halt meg Jókai, amit egy márványtábla is jelez a ház dobuteai oldalába illesztve. A házban levő kávéház tulajdonosa készíttette az emlékművet és a maga nevét is rávésette a márványra. Nyilván azzal a számítással, hogy belekapaszkodva az írói halhatatlanságába, ezzel magának is egy kis helyet szorít az örökkévalóságban. A kávéház különben úgynevezett «aranybánya» volt abban az időben, azután hanyatlani kezdett, mire tulajdonosa bánatában agyonlőtte magát. Jókai a második emelet egész utcai részén lakott vagy tíz szobában. Ideköltözött 1899 novemberében és itt lakott, hozzá túlon túl fiatal feleségével és annak népes családjával haláláig, 1904 májusáig. Házasságáról és akkori életéről sok furcsa hírkeringelt. Hogy felesége valósággal bezárva tartja, úgy dolgoztatta a

nagy író. Jókai mindegyre szelíden mosolygott, de tény, hogy ebben az időben sűrűn csókolgatta a rumos üveget...

Több család él most volt lakásában, de ezek jóval később költöztek be és mitsem tudnak a ház akkori életéről. Így Jókai dolgozó szobájában Kis János vegyipari munkás lakik feleségével és családjával. Innen nézte Jókai a Körút zajló életét s a villamosok csilingelése, kocsik zörgése között szötte tovább mesevilágának színes álmait. Vajjon mit érzékelt a városlásból, ami akkorra már szélesoszlatta a millenéumi bőség és ragyogás üres ábrándjait, s a gazdasági válság árnyékai neheztedtek a magyar életre.

Akkor már javában vittek a Cunard-hajók a magyar felvétel nélküli parasztjainak javát Amerikába, igazolásul annak, hogy csak a díszmagyarosok számára tejjel-mézzel folyó Kánaán e hon.

A ház élete ma hivalkodás és cselédség nélkül, dolgozó lakókkal kopottságában is őszintébb, emberibb és értelemesebb, mint valaha is volt a multban.